

ANANIASZ ZAJĄCZKOWSKI

(12. XI. 1903 - 6. IV. 1970)

ALİ FEHMİ KARAMANLIOĞLU

6 Nisan 1970 günü, Napoli Üniversitesi'nde bir konferans vermek vesilesi ile gittiği İtalya'dan memleketine dönerken, Roma'da âni bir kalb krizi neticesinde, 67 yaşında vefat eden Polonya'lı tanınmış türkolog ve iranist Prof. Dr. Ananiasz Zajączkowski, (Ananyaş Zayançkovski), bilhassa Karayım, Kıpçak ve eski Anadolu türkçeleri üzerindeki çalışmaları ile temayüz etmiş bir şarkiyat âlimi idi.

Aslen türk olan musevî Karay'lardan gelen A. Zajączkowski, 12 Kasım 1903'de Vilna (Wilno) şehrinde doğdu. Babası Aleksander Zajączkowski, oradaki Karayım cemaatinin başkanı olan bir avukattı. Lise tahsilini müteakip A. Z. 1925-1929 yılları arasında Krakov Üniversitesi'nde, meşhur şarkiyatçı ve türkolog Tadeusz Kowalski'nin idaresindeki, Şarkiyat bölümünde İslâm filolojisi (Arapça, Farsça ve Türkçe) tahsil etti ve "Batı Karayımce'de ekler" adlı tezi ile mezun ve doktor oldu. Sonra Berlin'de 1929-1930 yıllarında, mukayeseli Türk dili araştırmalarının kurucusu büyük türkolog Willy Bang-Kaup (1869-1934)'un yanında türkoloji bilgisini derinleştirdi. Bu arada mezuniyet tezini de genişletip, geliştirdi. Önce 1931'de, sonra ikmal ederek, 1932 yılında yayınladığı, Karayımcedeki isim ve fiil yapma ekleri üzerindeki bu çalışmalar, bugün de müracaat edilen, türkolojinin belli başlı eserlerindedir.

Bang'ın yanındaki çalışmalarından sonra iki yılını A. Z. Paris ve İstanbul kütüphanelerindeki yazmalar arasında geçirdi. Doçentlik çalışmasının esasını bu araştırmaları teşkil eder. İstanbul kütüphanelerinden seçtiği eski Anadolu Türkçesi üzerindeki tezini 1933'de tamamladı ve aynı yıl doçent olarak, Varşova Üniversitesi Türkoloji kürsüsü öğretim üyeliğine tayin edildi. 1935 yılında kadrosuz profesörlüğe, 1946 yılında ise, kadroya seçildi.

1946-1950 yıllarında Varşova ve Breslav üniversitelerinin Şarkiyat enstitülerinde müdürlük yaptı. 1957-1961 arasında tekrar Varşova Üni-

versitesi Şarkiyat enstitüsünü idare etti. Kendisinden önce şarkiyat ve türkoloji bölümleri olmadığı için, vaktinin büyük bir kısmını pratik dil dersleri ve kuruluş çalışmaları alıyordu. Bu öğretim ve yönetim çalışmaları yanında ilmi faaliyetini de aksatmadan devam ettiren A. Z. Polonya'nın ve dünyanın çeşitli ilim cemiyet ve enstitülerine üye seçilmiş, 1952 yılında Polonya İlimler Akademisi'nin muhabir üyeliğine, 1961 yılında da aslı üyeliğine getirilmiştir. 1948-1958 yılları arasında on yıl müddetle Polonya Şarkiyat Cemiyeti'nin başkanlığını yapmıştır. 1953 yılından beri de Polonya İlimler Akademisi'nin, kendi gayreti ile kurulan, Şarkiyat enstitüsünün idaresini üzerine almış bulunmakta idi. 1960 yılında Berlin Humboldt Üniversitesi ona fahri doktorluk pâyesi verdiği gibi, dünyadaki bir çok dil ve şarkiyatla ilgili cemiyet de şeref üyelikleri tevcih etmişlerdir. 1963 yılında da, 60. doğum yıldönümü ile birlikte, hem doçentliğinin ve Varşova Üniversitesi'ne intisabının 30., hem de Polonya İlimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü müdürlüğünün 10. yıldönümleri bir arada kutlanmıştır.

İlmi faaliyetinin esasını teşkil eden yayınlarına gelince, Prof. A. Z. klasik tipte bir müsteşrik olmakla beraber, daha çok türkoloji sahasında eser vermiş bir âlimdi. Doktora ve doçentlik çalışmalarını teşkil eden Karayim ve eski Anadolu türkçeleri dışında daha sonra bilhassa Kıpçak ve Harezmi - Altınordu türkçeleri üzerindeki önemli araştırma ve neşriyatı ile tanınmıştır. Bu sahaya bilhassa T. Kowalski'nin açtığı yoldan, yani Kıpçak Türkçesinin devamı ve bugünkü şekli olan Karayimcenin menşeyini araştırmak gayesi ile girmiştir. Bugüne kadar bilinmeyen bazı eserleri de meydana çıkaran bu sahadaki unutulmaz çalışmaları arasında başlıca *Kitābu bulğati'l-müştāk fi luğati't-türk ve'l-kıfçāk* (1. cilt: Fransızca önsöz, isimler indeksi, arap harfleri ile metin ve eserden bir kaç sahifenin fotoğrafı, Varşova 1938 [*Manuel arabe de la langue des Turcs et Kiptchaks*], 2. cilt: Leh dili ile yazılmış önsöz, fiiller indeksi, kitabın fiil kısmının faksimilesi, Varşova 1954 [*Słownik arabsko-kipeczacki z okresu Państwa Mameluckiego, II Verba*], nâşir birinci cildin 1958'de ikinci baskısını yaptırmış ve bunda kitabın isim kısmının da tam faksimilesini vermiştir: *Vocabulaire arabe-kiptchak de l'époque de l'Etat Mamelouk*, Warszawa 1958) gibi Memlûk Kıpçakçasının elimizde bulunan belli başlı eserlerinden biri olan Arapça - Türkçe bir lûgat kitabının neşirini; okçuluğa dair kısaca "Hulâsa" diye anılan *Kitābu fi 'ilmi'n-nüşşāb* adlı eserin Paris nüshasının neşirini (*Mamelucko-turecka wersja arabskiego traktatu o łuczniectwie z XIV w.*, Warszawa 1956); son Memlûk sultanı Kansu Gavri'nin *al-Muvaşşah* adlı manzum risalesini (*Poezje stroficzne muwaşşah memeluckiego sułtana Qansaw*

Gavri, 1963), esasını *Şehnāme*'den alarak kaleme alınan "İsfendiyar Tarihi" (*Historia Isfandiara podług tureckiej wersji Šāh-nāme z Egiptu Mameluckiego*, 1963) ile meşhur Ebu'l-Leys-i Semarkandî (ölm. 983)'nin fıkha dair *Mukaddime* adlı eserinin Türkçeye (Kıpçak) tercümesinin neşirlerini (*Le traité arabe Muqaddima d'Abou-l-Lait as-Samarqandî en version mamelouk-kiptchak* (Ms. İstanbul, Aya Sofya, Nr. 1451), Warszawa 1962) sayabiliriz. Yine bu meyanda evvelce, *Kitābu'l-idrāk li-lisāni'l-etrāk* (nşr. A. Caferoğlu, İstanbul 1931) adlı eserin müellifi Ebû Hayyan (1256-1344)'a ait olduğu sanılan *Ed-dürretü'l-müdi'e fi luğati't-türkiyye* adlı eseri son zamanlarda bulup yayınlamıştır (*Chapitres choisis du Vocabulaire arabe-kiptchak*, 1965). Varşova'da talebeleri ile birlikte müşterek bir çalışmayı da sürdürmekte, onların hazırlamakta olduğu bir Kıpçak lûgatine (*Thesaurus Linguae Kipçacorum "Słownik Kipczackiego"*) nezaret etmekte idi. Bu konuda son yayını vefatından sonra çıkmıştır: *Le traité de l'art chevaleresque (furûsiya) en version mamelouk-kiptchak* (RO, XXXIII/2, 1970).

Prof. Zajaczkowski'nin, Kıpçak Türkçesi ile yakından ilgisi olan Harezmi - Altınordu Türkçesi üzerindeki çalışmaları arasında başlıca eseri Kutb'un *Husrev ü Şirin*'ini, 1. Metin (*Najstarsza wersja turecka Husrev u Širin Qutba. I. Tekst*, 1958), 2. Tıpkıbasım (II. *Facsimile*, 1958), 3. Sözlük (III. *Słownik*, 1961) olarak üç cilt halinde neşridir. XIV. asrın ilk yarısında kaleme alınıp, elimizde bulunan tek nüshası asrın ikinci yarısında Berke Fakih adlı bir Kıpçak fakih ve şairi tarafından istinsah edilen bu eser, hem Türk dili tarihi bakımından, hem de Nizâmî'nin meşhur mesnevisinin Türkçeye bilinen ilk nakli olması ile edebiyat tarihimiz bakımından önemlidir. Harezmi Türkçesinin ilk metinlerinden biri olan bu eserin her bakımdan önemini takdir ederek, ilk neşreden A. Z. olmuştur. (Eserin ikinci neşri, üzerinde doktora yapan, M. Necmettin Hacıeminoğlu tarafından yapılmıştır, *Kutb'un Husrev ü Şirin'i ve Dil Husûsiyetleri*, İstanbul 1968). Profesör bu eseri sadece neşretmekle yetinmeyip, farsça aslı ile de mukayese ederek, onun sadece bir tercüme olmayıp, orijinal bir adaptasyon olduğunu ortaya koydu. Ayrıca Şeyhî'nin *Husrev ü Şirin*'ini de dikkate alarak, çalışmalarını bu eserlerdeki mahallî unsurların nisbeti ve Fars kültürünün Türk kültürü üzerindeki tesiri ile türkler tarafından benimsenmesi meselesine yöneltti. Ayrıca Kutb'un eserindeki atasözleri bakımından folklor değeri üzerinde de durdu.

A. Z. İran'ın yalnız destan edebiyatı ile değil, aynı zamanda Hâfız'ın şiirleri ile de ilgilendi ve bir çoğunu Leh diline çevirdi. 1957 yılında da seçilmiş 60 şiiri ile birlikte güzel bir monografi neşretti (*Ga-*

zele wybrane Hafiza, Warszawa 1957). Hâfız'ın yanında İbni Sina' yı da şiir ile ilmi, İnan ile Turan'ı birleştiren bir şahıs olarak sevdi ve 1954 yılında Tahran'da yapılan İbni Sina ihtifaline katıldı.

A. Z.'nin eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıca'ya ait çalışmaları arasında ise, *Kelile ve Dimne (Studia nad jezykiem staroosmanskim I, Études sur la langue vieille-osmanlie I, Calila et Dimna, 1934)*; *Kur'an tercümesi (Studia nad jezykiem staroosmanskim II, Études sur la langue vieille-osmanlie II. Qoran, Krakow 1937)*, *Marzubân-nâme (La plus ancienne version turque du recueil persan de conte intitulé Marzubân-nâme, 1936)*; Şeyhî'nin *Husrev ü Şirin*'inin Bibliothèque Nationale'deki nüshasının neşri (*Poemat iranski Husrev-u-Şirin w wersji osmansko-tureckiej Şeyhî*, Warszawa 1963) ve Âşık-Paşaya dair eseri (*Poezje stroficzne 'Aşiq-Paşa, 1967)* bilhassa zikre değer. Ayrıca talebesi Jan Reyçhman ile de Polonya'yı ilgilendiren Osmanlı diplomatik vesikaları üzerinde çalışmış ve bir el kitabı çıkarmışlardır (*Zarys dyplomatyki osmansko-tureckiej, 1955*).

Bunlardan başka müteveffa âlim, türk asıllı bir Polonya'lı olarak, Slav dilleri ile, bilhassa Lehçe ile Türkçe arasındaki münasebetler üzerinde de çalıştı. Tarihte ve bugünkü Leh dilinde şark dillerinden, tabii daha ziyade Türkçeden geçen kelimeler hakkında, sade dil bakımından önemli değil, kültür tarihine de ışık tutacak monografiler meydana getirdi (*Studia orientalistyczne z dziejów słownictwa polskiego, 1953*).

A. Z.'nin ana dili olan Karayimce'ye ve Karayim kültürüne bağlılığı, arapça ve ibrance Karayim kaynaklarını tetkikinin yanı sıra, bu çalışmalarını tarih, sanat ve kültür bakımından Karayimlerin atalarını araştırmaya yöneltmesinden de bellidir. Bu suretle Hazarları keşfi ve bu konuda hazırladığı fevkalâde bir monografi Hazarların ve ülkelerinin türk karakterini ilmen ispat etmiştir (*Ze studiów nad zagadnieniem chazarskim, Études sur le problème des Khazars, Krakow 1947*). Daha sonraki çalışmalarında da Hazar kültürünün Karayim türklerine tesiri üzerinde durmuştur (*Khazarian Culture and its Inheritors, Acta Orient. Hung. 12, Budapest 1960*). Karayimce ekler ve kelime yapımı üzerindeki ilk çalışmalarını sonra daha umûmileştirerek, türkçe kelimelerin etimolojisi ve semantiği üzerine genişletmesi, Türk dilinin etimolojik lûgati için ön çalışmalar hüviyetini almıştır (*Remarques concernant les études sémantiques turques, RO XV, 1948*; *Leksyka jezyków tureckich, 1958*; *K voprosu o strukture kornja v tjurkskich jazykach, 1961*). Türk-lük bilgisinin el kitabı mâhiyetindeki *Fundamenta*'nın II. cildindeki Karayim edebiyatı maddesi de onun tarafından yazılmıştır (*Die Karaimische Literatur, PhTF II, 1964*).

A. Z.'nin makaleleri çeşitli ilmi dergilerde çıkmıştır. Bizzat kendisi de önce, Karayimlerin ilmi ve popüler dergisi olan "Mysl Karaimska" yı (1932 - 1939 ve 1942 - 1952) ve bunun devamı olan "Przeglad Orientalistyczny" yi (1952 - 1953) çıkarmıştır. 1950' den beri, Polonya'nın şarkiyat organı olan "Rocznik Orientalistyczny" ilmi dergisinin yazı kurulunda bulunmuş, 1953 yılında da başına geçmiştir. Bütün neşriyatının sayısı, yirmiden fazlası kitap olmak üzere, üç yüzü aşmaktadır. 60. yıldönümü münasebeti ile, aslı azası bulunduğu Societas Uralo-Altaica'nın ilmi organı olan "Ural-Altische Jahrbücher" dergisinin 36. cildinin 3-4. fasikülü kendisine armağan edilmiş ve burada Prof. Dr. Omeljan Pritsak tarafından biyografisi ve Polonyalı talebe ve meslektaşlarının yardımı ile hazırlanan, 1963 yılına kadarki tam bir bibliyografyası verilmiştir. (Yazımızda bu makaleden geniş ölçüde faydalanılmıştır: *Ananiasz Zajaczkowski Sexagenarius*, UAjb., Wiesbaden 1965).

Batı ilim dillerinden başka, Türkçe esas olmak üzere, Arapça, Farsça ve İbranice bilen A. Z. dünyada bir çok lingüistik ve şarkiyat cemiyetinin aslı ve faal bir üyesi idi. Şarkiyat, altayistik ve türkoloji ile ilgili hemen hemen bütün milletlerarası kongre ve toplantılara katılırdı. İstanbul da dahil bir çok üniversitenin şarkiyat ve türkoloji enstitülerinde misafir hoca olarak ders ve konferanslar vermiş, seminerler idare etmiştir. Uzun yıllar UNESCO temsilcisi olarak, bu teşkilâtın Doğu-Batı projesinin gerçekleşmesine çalışmıştır.

A. Z. muhtelif vesilelerle memleketimizi sık sık ziyaret eder ve iki ülke arasındaki tarihi ve kültürel münasebetleri canlı tutmaya gayret ederdi. 1936'daki Türk Dil Kurultayına iştirak ederek, Atatürk ile de tanışmıştır. Bundan sonraki bazı Türk Dil kurultaylarına (1957, 1963) ve Türk Tarih kongrelerine (1956, 1961) de katılarak, tebliğlerde bulunmuştur. 1957 yılında TDK. onur üyeliğine seçilmiştir.

Her milletten meslektaşları ile dâima samimi bir dostluk kurmuş ve bunu hep devam ettirmiş olan A. Z. nazik, cana yakın ve mütevâzi bir ilim adamı idi. Bundan 22 yıl önce yine "Türk kültürüne unutulmaz hizmetlerinden dolayı" dergimizin bir sayısının (TDED III/2-3, 1949) ithaf edildiği Tadeusz Kowalski'nin talebesi ve halefi olarak, Polonya türkoloji mektebini âdeta yeniden kurmuş ve yeni bir nesil yetiştirmiştir. Sonra mesâi arkadaşı sıfatıyla onun çalışmalarına iştirak eden bu genç kadro, kendileri de birer türkolog olan kızı ve damadı, şüphesiz, hocalarının değerli hâtrasını, büyük eserini devam ettireceklerdir.

Ananiasz Zajaczkowski'nin daha verimli olabilecek bir çağda iken vefatı ilim âlemi, bilhassa türkoloji dünyası için gerçekten büyük bir kayıptır. Toprağı bol olsun !

A. ZAJĄCZKOWSKI BIBLIYOGRAFYASI

A. Zajączkowski bibliyografyasının hazırlanmasında, ilk yazısının yayınlandığı 1925 yılından, 60. doğum yıldönümünün kutlandığı 1963 yılına kadar, Omeljan Pritsak tarafından, jübilesi münasebeti ile "Ural-Altäische Jahrbücher" dergisinde yayınlanan makaleye eklenen listeden faydalanılmıştır (UJb 36/3-4, 1965, s. 234-251).

1964 yılından vefatına kadar çıkan eserleri ise, (Nr. 282'den itibaren) müteveffa profesörün kızı sayın Maria Emilia Hensel tarafından tesbit edilerek, A. Zajączkowski hakkında yazılanların listesi ile birlikte, sayın Edward Tryjarski vasıtası ile bize gönderilmiştir. Bibliyografyanın Bayan M. E. Hensel tarafından lütfedilen kısmı ilk defa dergimizde yayınlanmaktadır. İlgî ve yardımlarından dolayı Polonyalı meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

I. E s e r l e r i

1925

1. Życie i działalność A. Firkowicza (1785 - 1874). MK, C. 1 : 2, 11-19.

1926

2. Literatura karaimska - szkic bibliograficzny. MK, C. 1 : 3, 7-17.

1928

3. "Pieśni" Kobeckiego (*Irłar*). MK, C. 1 : 4-5, 13-24.
4. Na marginesie studium Bałabana "Karaici w Polsce". MK, C. 1 : 4-5, 35-69.
5. Podróż naukowa T. Lewi-Babowicza. MK, C. 1 : 4-5, 79-81.
6. Teatr Perski. KLN, Aralık 1928.
7. T : T. KOWAŁSKI. Pieśni obrzędowe w narzeczu Karaimów z Trok. MK, C. 1 : 4-5, 70-72.
8. T : B. JANUSZ. Karaici w Polsce, Kraków 1927. MK, C. 1 : 4-5, 72-74.

1929

9. Wróżby z drgania cześci ciała (*sekirme joralary*). MK, C. 2 : 1, 23-31.

10. Unikanie wyrażen antropomorficznych w przekładach karaimskich. MK, C. 2 : 2, 9-24.
- 10a. Modlitwa muzułmanska. KLN, S. 10, 11. III.
- 10b. Bazary wschodnie. KLN, S. 15, 15. IV.
- 10c. Legenda Islamu. KLN, S. 24, 17. VI.
- 10d. Stołeczne wielkoksiażecze miasto Troki. KLN, S. 26, 30. VI.
- 10e. Poganstwo w dawnej Arabii. KLN, S. 36, 9. IX.
11. T: T. KOWALSKI Karaimische Texte im Dialekt von Troki, Kraków 1929. MK, C. 2 : 2, 35-38.

1930

12. Opis podróży do Ziemi Świątej (z roku 1785). MK, C. 2 : 3-4, 26-42.
- 12a. Teatr japoński. KLN, S. 13, 24. III.
13. T: A. MARDKOWICZ, Synowie zakonu, Łuck 1930. MK, C. 2 : 3-4, 68-70.

1931

14. Krótki wykład gramatyki języka zachodnio-karaimskiego (Narzędzie łuckohalickie), Łuck 1931. 34 s.
T: T. KOWALSKI, MK, S. 10, 112-118. Not.: J. REYCHMAN. Wschód, 1931: 1. 35.
15. Sufiksy imienne w języku zachodnio-karaimskim. Spr., C. 36, S. 1, Kraków, s. 12 [krę. Nr. 22].
16. Les suffixes nominaux et verbaux dans la langue des Karaims occidentaux. Bull., C. 1-2, S. 1-3, 68-69 [krę. Nr. 22].
17. Przechadzki po Stambule. KLN, S. 2, 12. I.
18. Tureckie Muzeum Wojskowe. KLN, S. 9, 2. III.
19. W dawnej stolicy osmańskiej "Zielonaj Brusie". KLN, S. 30, 27. VIII.
20. Adam Mickiewicz-nin "Kyrym Sonetłary". KA, S. 1, 10-13; S. 2, 14-18.
21. Karaimi. Ultima Thule. [Ansiklopedi], yay. IWIENSKI-MICHALSKI, Warszawa.

1932

22. Sufiksy imienne i czasownikowe w języku zachodnio-karaimskim. Przyczynek do morfologii języków tureckich. Les suffixes nominaux

et verbaux dans la langue des Karaims occidentaux (Contribution à la morphologie des langues turques). Avec résumé français. PKO, S. 15. IV, 195 s.

T: 1. T. KOWALSKI. MK, S. 10, 113-114. — 2. K. H. MENGES. UJb, C. 13. 1933, 168; — 3. T. MENZEL. OLZ, C. 37, 1934, 436-438; — 4. A. RUDOLF EM. WZKM, C. 42, 1935, 161; — 5. S. Y[OSHITAKA] BSOS, C. 7, 1934, 417-419. *Not*: KA, S. 5, s. 2-3.

23. Turecka wersja bajki ezopowej o żonie i śmierci (z zagadnien wpływu Wschodu na literaturę polską). Pamiętnik Literacki, C. 29, Lemberg, 465-475.
24. Studia nad językiem staroosmanskim. I. Wybrane ustępy ze staroosmanskiego przekładu Kalili i Dimmy. Spr., C. 38, S. 6, 30-32.
25. Studien zur altosmanischen Sprache. I. Ausgewählte Abschnitte aus der altosmanischen Übersetzung von Kalila und Dimna. Bull., C. 1-2, S. 4-6, 115-119.

1933

26. Karaimi na Wołyniu (Pochodzenie i dzieje). Rocznik Wołyński C. 3, Równe 1933-1934, 149-191 (Fransızca bir özetle: Les Caraimes en Volhynie).
T: T. KOVAŁSKI. MK, S. 11, 1936, 89-90. *Not*: J. REYCHMAN. Wschód, 1934: 2-4, 200.
27. "Pola Karaimowskie" pod Łuckiem. MK, S. 10, 1933-1934, 88-95.
28. *T*: M. ALLERHAND, Das Eherecht der polnischen Karaim. MK, S. 10, 114-115.
29. *T*: A. MARDKOWICZ, O Iljaszu Karaimowiczu, zwierzchniku Wojsk Zaporoskich, Łuck 1931. MK, S. 10, 115-116.
- 29a. *Not*: A. MARDKOWICZ, Ogniska Karaimskie, Łuck 1932. MK, S. 10, 116.

1934

30. Studia nad językiem staroosmanskim I. Wybrane ustępy z anatolijsko-tureckiego przekładu Kalili i Dimny. Etudes sur la langue vieille-osmanlie. I. Morceaux choisis de la traduction turque-anatolienne de Califa et Dimna. Avec résumé français et glossaire turc-polo-nais-français. PKO, S. 17. XXXI. 196. s.
T: 1. TH. MENZEL. OLZ, C. 39, 1936, 103-104; 2. E. BANNERTH. WZKM, C. 45: 1-2, 1938, 319.

31. Przekłady Trenów Jeremiasza w narzeczu trocko-karaimskim. RO, C. 8, 181-192 [giriş]; C. 10, 158-178 [metin ve sözlük].
T: T. KOWALSKI. MK, S. 11, 1936, 94-95.
32. O potrzebie studiów turkologicznych dla historyka kultury i języka polskiego. Przyczynek do etymologicznego opracowania zapożyczeń tureckich w języku polskim. JP, S. 19, 33-38.
33. Staroosmanska wersja bajki Ezopa o żonie i śmierci, CO, S. 5, Lemberg, 30-31.
34. Sprawa zapożyczeń arabsko-perskich w języku tureckim w świetle najstarszych autorów osmańskich. CO, S. 6, Wilno, 26.

1935

35. Elementy tureckie na ziemiach polskich. Rocznik Tatarski, C. 2 (Zamość), 199-228 [krę. Nr. 67].
T: 1. T. KOWALSKI. MK, S. 11, 1936, 86-89; 2. J. REYCHMAN, Wachód, 1935: 1-2, 146-147.
36. Studia nad językiem staroosmańskim. II. Wybrane rozdziały z anatolijsko-tureckiego przekładu Koranu. Spr., C. 40, S. 9, 285 - 288 [krę. Nr. 54].
37. Études sur la langue vieille-osmanlie. II. Chapitres choisis de la traduction turque-anatolienne du Qorân. Bull., C. 1-2, S. 7-10 [krę. Nr. 54].
38. Nowe materiały do leksykografii kipczacko - tureckiej. CO, S. 9, Wilno, 25-26.
39. T: T. KOWALSKI, Na szlakach Islamu, Kraków 1935. NK, Warszawa 1935, S. 10, 486-487.

1936

40. List turecki Sulejmana I do Zygmunta Augusta. W ówczesnej transkrypcji i tłumaczeniu polskim z roku 1551 (z jedna tablica). RO, C. 12, 91-118.
41. Z dziejów literatury wróżbiarskiej ("Objaśnienia drgan" i "Księga Losów"). MK, S. 11, 24-39.
42. O zapożyczeniach wschodnich w języku polskim I. PJ, 1936/37, S. 1, 1-7.
43. Najstarsza wersja turecka perskiego zbioru opowieści pt. *Marzubān-nāme*. Spr., S. 10, 321-326.

44. La plus ancienne version turque du recueil persan de conte intitulé *Marzubān-nāme*. Bull., C. 1-2, S. 7-10, 186-192.
45. Turecki Kongres Jezykowy (*Kurultaj*). Przegląd Współczesny, Warszawa, S. 175, 81-96.
46. Polacy w Turcji. Pion [haftalık dergi], Warszawa S. 3/120.
47. Z zagadnień kulturalnych Turcji współczesnej. Pion, S. 3/120.
48. W sprawie pisowni nazw tureckich. PJ, 1935/36, S. 7, 164, 166.
49. T: S. SZAPSZAL, Przeszłość i terażniejszose Karaimów. MK, S. 11, 85-86.
50. T: TALKO - HRYNCEWICZ, Z przeżytych dni (1850 - 1908). MK, S. 11, 90-91.
51. T: J. TOCHTERMANN, Troki. Zarys antropogeograficzny. MK, S. 11. 91-92.
52. T: *Onarmach*, Kaunas 1934. MK, S. 11, 100.
53. T: T. KOWALSKI, Lehistanda Türkler. MK, S. 11, 103-104.

1937

54. Études sur la langue vieille - osmanlie. II. Chapitres choisis de la traduction turque-anatolienne du Qorân. PKO, S. 27. XXI, 108 s.
T: TH. MENZEL. OLZ, C. 41, 1938, 632-633; — 2. A. v. GABAIN, Turkologie in Polen. PBOS, C. 2, 1938, 49-51.
55. O zapożyczeniach wschodnich w języku polskim. II. PJ, 1937-1938, S. 4, 33-39.
56. Tezler, Üçüncü Türk Dil Kurultayı, İstanbul 1937, 317-318.
57. T: WŁ. NATANSON, Prady umysłowe w dawnym Islamie. NK, S. 4, 188-189.
58. T: ST. PRZEWORSKI, Azja Zachodnia. NK, C. 10, 586-587.

1938

59. Manuel arabe de la langue des Turcs et Kiptchaks (époque de l'état Mamelouk). (Introduction, Vocabulaire turc-polonais-français, Texte.) Rozprawy Komisji Orient. Tow. Nauk. Warsz. Warszawa, XXI, 57, 16 s. [bk. Nr. 204].
T: 1. A. CAFEROĞLU. Ülkü, C. 12, S. 67, 1938, 94-96; 2. A. v. GABAIN. PBOS, C. 2, 1939, 51-52; 3. O. PRITSAK. Der Islam, C. 32, 1957, 362-365; 4. J. BENZING. OLZ, C. 42, 1939, 698-700.

60. Arabski podręcznik do nauki Turków i Kipczaków z epoki Państwa Mameluckiego. Spr. Warsz., C. 31 [bk. Nr. 59].
61. Pierwsza próba opracowania języka tureckiego w literaturze staropolskiej. Spr. Warsz., C. 31, 51-66.
62. Karaimi. Encyklopedia Nauk Politycznych, C. 3, Warszawa, 47-49.

1939

63. Tatarsko-karaimskie piosenki ludowe z Krymu (t. zw. *čyn*) [Fransızca bir özetle]. RO, C. 14, 38-65.
64. Teksty i studia folklorystyczne. I. Wykładanie snów. II. Lecznictwo ludowe. Księga ku czci S. Szapszała. MK, S. 12, 41-59.
65. Najstarsza wiadomość o języku tureckim Karaimów w Polsce (z XVII w.). MK, S. 12, 90-99.
66. Marzubān-nāme. [Nr. 44'nin Türkçe tercümesi] Türklük, İstanbul, S. 2.
67. Lehistan arazisinde Türk unsurları. Türklük, İstanbul, S. 5, 338-344. ve 6, 417-424 [Nr. 35'nin Türkçe tercümesi].
68. Turcja. Polska i Polacy w cywilizacjach świata C. I, Warszawa, 155-159.
69. Persja (Iran). Polska i Polacy w cywilizacjach świata C. I, 180-186.
70. Karaj tili. Onarmach, Panevežys, 2-3.
71. Rzecz o Czyngiz-chanie. Gazeta Polska, Warszawa.
72. *T*: Z ruchu wydawniczego we Francji, Włoszech, Ameryce, Polsce i na Litwie. MK, S. 12, 126-132.
73. *T*; T. MANKOWSKI, Pasy polskie, Kraków 1938. PBO, C. 2, Warszawa, 145-148.
74. *T*: ABDUL KADIR-E-SARFARAZ, A descriptive Catalogue of the Arabic MSS, Bombay 1935. PBO, C. 2, 86.
75. *T*: A. G. ELLIS, Catalogue of Arabic Printed Books in the British Museum, Vol. III Indexes, London 1935, PBO, C. 2, 86-87.
76. *T*: W. ZATORSKI, Czyngis-chan, Warszawa 1939. NK, S. 3, 153-154.

1940

77. Note complementari sulla lessicografia arabo-turca nell'epoca dello Stato Mamelucco, Annali. Napoli, N. S. C. I (Scritti in onore de LUIGI BONELLI), Roma, 149-162.

1945

78. Ze studiów nad zagadnieniem chazarskim Spr., C. 46, S. 8, 209-213 [krę. Nr. 84].

1946

79. Staropolska nazwa żyrafy *sarnapa* (Z badań nad zapożyczeniami orientalnymi w języku polskim). JP, S. 26, 19-22.
80. Relacja arabska o Słowaniach sprzed tysiąca lat. [Ibrāhīm b. Ya'qūb]. Odrodzenie, S. 40 (97), Kraków, 6. X. 1946.
81. Problem językowy Chazarów. Spr. Warsz., C. 39, 84-92.
82. O kulturze chazarskiej i jej spadkobiercach. MK, Seria nowa, S. I, Wrocław, 5-34.
83. ś. p. Władysław Kotwicz (Nekroloji). MK, S. n. S. 1, 141-142.

1947

84. Ze studiów nad zagadnieniem chazarskim, Études sur le problème des Khazars (Avec résumé français). PKO, S. 36. Kraków. (2), 99 s.
T: 1. Anon. Odrodzenie, 31, VIII. 1947; 2. A. MAVER. Oriente Moderno, C. 27, 189; 3. B. BARANOWSKI. Kwartalnik Historyczny, C. 56, 148-150; 4. A. CAFEROĞLU. TDED, C. 3, 1949, 571-572; 5. O. PRITSAK. Der Islam, C. 29, 1949, 96-103; Not.: Z. V. TOGAN. İslâm Ansiklopedisi, Hazar, C. 5, s. 397-408.
85. Terminologia muzułmańska a tradycje nomadów w słownictwie karaimskim. I. MK, S. n., S. 2, Wrocław, 24-39.
86. Rekopisy i ludzie. Odrodzenie S. 34 (143), Warszawa 24. VIII. 1947.

1948

87. Głosy tureckie w zabytkach staropolskich. I Katechizacja-turecka Jana Herbiniusa. Prace Wrocławskiego. Tow. Naukowego. Seria A, S. 17. Wrocław, 76 s. [krę. Nr. 106, 119].
T: 1. J. REYCHMAN. Odra, S. 9/171; 2. E. ROSSI. Oriente Moderno, C. 28, 209; 3. A. CAFEROĞLU. TDED, C. 3, 1949, 572-573; 4. B. BARANOWSKI. Przegląd Historyczny, C. 29, 141 - 142; 5. A. BOMBACI. Oriente Moderno, C. 29, 176-189; 6. O. PRITSAK. Der Islam, C. 29, 335-337.
88. Dyplomatyka Złotej Hordy i Krymu w XV w. (Nowe materiały z archiwum tureckiego). Przegląd Historyczny, C. 37, Warszawa, 212-217.
T: B. SPULER. Oriens, C. 7, 1954, 174.
89. Ezra ben Nisan (Nisanowicz). Polski Słownik Biograficzny, Kraków, S. 29, 333.

90. Firkowicz, Abraham. Polski Słownik Biograficzny, S. 33, 472-473.
 91. Gamocki. Polski Słownik Biograficzny, S. 33, 263.
 92. Remarques concernant les études sémantiques turques. RO, C. 15, 145-158.

Not : B. SPULER. Oriens, C. 5, 1952, 160.

93. Śmierć Orientalisty. Odrodzenie, S. 23, 6. VI.
 94. Thadée Kowalski et son oeuvre d'orientaliste. Bulletin, Centre polonais de recherches scientifiques de Paris, 10-13.
 95. Les études orientales en Pologne après la guerre. Bulletin, Centre polonais de recherches scientifiques de Paris, 13-15.
 96. Międzynarodowy Kongres Orientalistów w Paryżu. Odrodzenie, S. 42/203, 17. X. 1948.

1949

97. Związki językowe połowiecko-słowiańskie. Prace Wrocławskiego Tow. Naukowego, Seria A, S. 34, 74 s.
T : 1. O. PRITSAK, Der Islam, C. 30: 1, 1950, 206-211; 2. B. NIKITINE. Journal Asiatique, C. 239, 1951, 365.
 98. Obrona "Słowa o wyprawie Igora", Odrodzenie, S. 2/215, 9. 1. 1949.
 99. Z dziejów zapożyczeń orientalnych w polszczyźnie. I. *haracz* 2. *tapczan*, [Fransızca bir özetle] Spraw. Kom. Jez. T. N. W., Warszawa; C. 3, 145-154.
 100. W sprawie badań nad semantyką turecką. [Fransızca özet : A propos des études sur la sémantique du turc]. Sprawozdania Kom. Językowej T. N. W., C. 3, 155-167.
 101. Związki językowe połowiecko-słowiańskie. Les relations linguistiques comano-slaves (streszczenie). Spr. Warsz., C. 41, 87-94 [krę. Nr. 97].
 102. Stanisław Schayer (1899-1941). Rocznik T. N. W. lata XXXI-XXXVIII 1938-1945, Warszawa, (1954), 246-248.
 103. Orientalizm a orientalistyka (zamiast wstępu od Redakcji). PO, S. 1, 3-8.
Not : B. SPULER. Oriens, C. 7, 1954, 177.

104. Pamięci orientalisty (wspomnienie o Tadeuszu Kowalskim). PO, S. 1, 23-32.

Not : B. SPULER. Oriens, C. 7, 1954, 177.

105. Orientalistyka czechosłowacka w nauce i literaturze (z okazji Kongresu Orientalistycznego w Pradze). *Odrodzenie*, 7. VIII. 1949, S. 32 (245), 5.
106. Glosy tureckie w zabytkach staropolskich. I. Katechizacja Jana Herbiniusza z r. 1675 (Streszczenie). *Sprawozdania Wrocł. Tow. Nauk.*, S. 3 (1948), Wrocław 1949, 66-68.
107. Staropolski *talizman* (Z historii zapożyczeń orientalnych). *PJ*, S. 5, 1-6.
108. *T*: Monumenta Linguarum Asiae Maioris, IV. [Rabgūzi]. *RO*, C. 15, 439-445.

1950

109. Materiał językowy persko-turecki z "Wedrówki za trzy morza" Nikitina, (XV w). *RO*, C. 17, 1953, 47-67.
110. Do historii Kodeksu Kumanskiego: termin "*talašman*". *Spr.*, C. 50: 8, 420-425.
111. Słowo wstępne. Rozprawy Komisji Orientalistycznej T. N. W., C. 4, 1-2.
112. Charakterystyka Turków w świetle piśmiennictwa arabskiego w średniowieczu (VIII-XI w.). *Spr. Warsz.*, C. 42 (1949), 169-172.
113. Charakterystyka Turków w świetle piśmiennictwa arabskiego w średniowieczu (VIII-XI w.). *Rozprawy Kom. Orient. T. N. W.* C. 4, 1952, 31-57.
114. O kilku orientalnych terminach żeglarskich w piśmiennictwie polskim (od XVI w.). *PJ*, S. 3, 1-7.
115. O potrzebie edycji i planie wydawniczym "Słownika Kipczackiego" (Thesaurus Linguae Kipčacorum). *Spr.*, C. 50: 10, 591-594.
116. Otwarcie IX Zjazdu Orientalistów Polskich. *PO*, S. 2 (1949), 3-8.
117. Liryka Hafiza. *PO*, S. 2 (1949), Kraków, 18-29.
118. Szems-ed-Din Hafiz Szirazi, Gazelijāt. Gazele [Kısım 1, krę. Nr. 126]. *PO*, S. 2, 31-50.
T: 1. J. RYPKA. *Archiv Orientalni* 1952, C. 19, 316-317; 2. B. SPULER. *Oriens*, C. 5, 1952, 157.
119. Les gloses turques dans les monuments de l'ancienne littérature polonaise. I. Catéchisation turque de J. Herbinius (1675. *Travaux de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław*, S. 17. Ré-

sumé. Comptes Rendus 3. 1948 de la Société des Sciences et des Lettres de Wrocław, Wrocław 1953, 11-12.

120. Tadeusz Kowalski *mustešrik-i-ma'rūf-i-Lahestānī*. *Necat-i-Īrān*, S. 1144, 11. XI. 1948; [Zendaghī, S. 51].
121. Tadeusz Kowalski *ve Şark hakkındaki eserleri*. *Türk Dili Belle-ten*, Seri III, S. 12-13, İstanbul, 93-97.
122. Mamelucka wersja arabskiego traktatu o łucznictwie z XIV w. *Spr.*, C. 51, S. 10, 664-669.
123. W sprawie wyrazu "szober". *PJ*, S. 6, (85), 10-11.
124. *T*: Rekopisy i ludzie [I. JU. KRAČKOWSKI]. *Nad arabskimi rukopisjami*, M. L. 1948]. *PO*, S. 2, 80-86.
125. *T*: W. BARTHOLD, *Histoire des Turcs d'Asie Centrale*, Paris 1945. *Przegląd Historyczny*, Warszawa 1950, C. 41, 273-276.

1951

126. Szems-ed-Din Hafiz Szirazi, *Gazelijāt, Gazele* [Ksm. 2, krę. Nr. 118]. *PO*, S. 3, (1950), 26-44.
127. Pół wieku orientalistyki polskiej a plan nowych prac (Dział Bliskiego Wschodu). *PO*, S. 3, 77-85.
128. *Kronika orientalistyczna*. *PO*, S. 3, 94-99.

1952

129. I. KRACZKOWSKI, *Nad arabskimi rekopisami. Przełożył oraz wstępem i przypisami opatrył A. ZAJACZKOWSKI*. PWN. - Warszawa 1952, 352 s.
T: 1. J. Z. JAKUBOWSKI. *Życie Szkoły Wyższej*, S. 3, 1953, 136-138; 2. J. REYCHMAN. *PO*, S. 2 (6), 1953, 121-123; 3. J. REYCHMAN. *Nowa Kultura*, S. 23 (167), 7. VI. 1953. *Not. : Problemy*, 1953: 4, 288.
130. *T. zw. chamail tatarski ze zbiorów rekopisów w Warszawie*. *Spr.*, C. 3 (1951), S. 4, 307-313.
T: B. SPULER. *Oriens*, C. 5, 1952, 157.
131. *Słownik Historyczny Sztuk Plastycznych*. Zeszyt dyskusyjny, PIW 1951 Ksm. I: *Mihrab*, 92-93; *Minaret*, 93-94. Ksm. II: *Kusejr Amra*, 53-54.
132. *Z notatek orientalisty o przekładach*. *PJ*, S. 1, 10-13.
133. *Awicenna na tle epoki renesansu wschodniego*. *Życie Nauki*, S. 1-2, 60-76.

134. Awicenna— encyklopedysta sprzed tysiąca lat. *Problemy S.* 6 (75), 366-372. [Farsça tercümesi : Maslahat, S. 102, Teheran 23 Mihri-mâh 1331 [= 15. X. 1952, 4-5].
135. Awicenna i jego twórczość. *Twórczość*, S. 7, 112-119.
136. Tadeusz Kowalski i jego prace orientalistyczne. *RO*, C. 17, IX-XVI.
137. Awicenna jako poeta. *Twórczość*, S. 8, 175-178.
138. Czterowiersze Awicenny. (Z dziejów literatury irańskiej w Azji Środkowej). *PO*, S. 4, 34-55.

1953

139. *Studia orientalistyczne z dziejów słownictwa polskiego. Prace Wrocławskiego Tow. Naukowego. Seria A*, S. 49. 126 s.
T: 1. J. REYCHMAN. *PJ*, C. 10: 8, 1953, 23-27; 2. J. TRZYNADŁOWSKI. *PO*, S. 2 (10), 1954, 165-167; 3. B. SPULER. *Oriens*, C. 7, 1954, 174.
140. Awicenna, Abu Ali Ibn Sina, Nakł. PWN Praca zbiorowa pod redakcją A. ZAJACZKOWSKIEGO, Warszawa.
141. Słowo wstępne B. GREKOW, A. JAKUBOWSKI, *Złota Orda i jej upadek, Książka i Wiedza*, Warszawa.
142. *Ceramika Bliskiego Wschodu. PO*, S. 2 (6), 108-116.
143. *Studia orientalistyczne z dziejów słownictwa polskiego (Streszczenie). — Sprawozdania Wrocławskiego Tow. Nauk.* (5. 1950). S. 1. Wrocław 1953, 49-50.
144. Awicenna i jego epoka. Awicenna Abu Ali Ibn Sina, Warszawa, 7-74 [krę. Nr. 140].
145. *Otwarcie XII Zjazdu Orientalistów Polskich. PO*, S. 3 (7), 177-180.
146. *Wystawa sztuki tureckiej w Paryżu. PO*, S. 3 (7), 183.
147. *Ulug-beg, wielki astronom z Samarkandy (1394-1449). PO*, S. 4 (8), 213-217.
148. *Szems ed-Din Hafiz Szirazi, Gazele. PO*, S. 4 (8).
149. T: Atanazy Nikitin, *Wedrówka za trzy morza. Przełożyła H. WILLMAN-GRABOWSKA. PO*, S. 3 (7), 184-186.

1954

150. *Słownik arabsko-kipczacki z okresu Państwa Mameluckiego, Bulğat al-muštāq fi luğat al-Turk wa-l-Qifžāq, Cześć. II Verba. PO-ZO*, C. I. 86 + 138 s.

- T* : 1. W. ZAJACZKOWSKI. PO, S. 4 (12), 1954, 422; 2. O. PRITSAK. Der Islam, C. 32, 1957, 362-365; 3. J. BENZING. OLZ, C. 50, 1955, 538-539; 4. E. ROSSI. RSO, C. 30, 1955, 160-161; 5. S. ÇAĞATAY. DTCFD, C. 15: 1-3, 1957, 329.
Not. : O. PRITSAK. UAJb, C. 26, 1954, 260.
151. Zabytek językowy ze Złotej Ordy, Hüsrev u Şirin Quṭba. RO, C. 19, 45-123.
Not. : O. PRITSAK. UAJb, C. 26, 1954, 260.
152. Awicenna na tle epoki Renesansu Wschodniego (wykład). Rocznik TNW (1952), Warszawa, 63-73.
153. Śladami Awicenny w Iranie. PO, S. 3 (12), 323-344.
154. Millenium Awicenny w Iranie. Nauka Polska, C. 2, S. 3 (7), 191-217.
155. Astrolabium arabskie z XI wieku ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej. PO, S. 1 (9), 29-34.
156. Jeszcze o astrolabium arabskim (notatka). PO, S. 2 (10), 184-185.
157. Z dziejów orientalizmu polskiego doby Mickiewiczowskiej, I. Przypowieści Lokmana. PO, S. 2 (10), 111-132.
158. Z dziejów orientalizmu polskiego doby Mickiewiczowskiej, II. Pieśni Hafiza. PO, S. 3 (11), 221-245.
159. Mickiewiczowski *palampor* (Na marginesie elementów orientalnych w słowniku Mickiewicza). PJ, S. 2 (117), 1-11.
160. Romantyczna nazwa słowika - *bulbul* (Z dziejów orientального słownictwa Mickiewicza). PJ, S. 7 (122), 3-13.
161. Szems-ed-Din Hafiz Szirazi, Gazele. PO, S. 1 (9), 29-34.
162. Szems-ed-Din Hafiz Szirazi, Gazel. PO, S. 3 (11), 2-6.
163. Orientalistyka w przededniu X-lecia Polski Ludowej. PO, S. 4 (22), 355-360.
164. *T*: Pomniki piśmiennictwa tureckiego [1 S. E. MALOV, Pamjatniki drevnetjurskoj pis'mennosti, M. - L. 1951; 2. S. ÇAĞATAY, Türk Lehçeleri Örnekleri, Ankara 1950; 3. A. V. GABAIN, Alttürkische Grammatik, 2. baskı, Leipzig 1950; 4. C. BROCKELMANN, Osttürkische Grammatik, Leiden 1951-1952]. RO, C. 19, 189-192.
165. *T*: JOHANNES BENZING, Einführung in das Studium der altaischen Philologie und der Turkologie, Wiesbaden 1953. PO, S. 2 (10).
166. *T*: I. KRATCHKIVSKY, Avec les manuscrits arabes, trad. par M. Canard, Alger 1954. PO, S. 4 (12), 415-416.

167. *T*: V. KUBIČKOVÁ, K. PETRÁČEK, *Avicenna: Z. Dila*, Praha 1954. PO, S. 4 (12), 417-418.

1955

168. [JAN REYCHMAN ile], *Zarys dyplomatyki osmansko-tureckiej*. PWN. Warszawa 1955. 167 s. [krę. Nr. 318].
T: 1. Z. ABRAHAMOWICZ. PO, S. 1 (17), 1956, 74-75; 2. anon. BSOAS, C. 18, 1956, 203; 3. G. CLAUSON. JRAS 1956, 364; 4. H. SCHEEL. ZDMG, C. 106: 2. 390, 5. L. FEKETE. OLZ, 1956, C. 11/12. 539-543; 6. G. M. GUBOGLU. Studii Revista de Istorie, 1959: 2, 226-230.
Not.: O. PRITSAK. UAJb, C. 27, 1955, 271, Nr. 103.
169. *Orient jako źródło inspiracji w literaturze romantycznej doby Mickiewiczowskiej*, PIW. Warszawa 1955. 93 s.
170. *Mamelucko-turecka wersja arabskiego traktatu o łucznictwie z XIV. w.* (Mss. Turcs de la Bibliothèque Nationale, Suppl. 179). RO, C. 20, 139-261.
T: S. ÇAĞATAY. DTCFD, C. 15: 1-3, 1957, 330.
Not.: O. PRITSAK. UAJb. C. 29, 1957, 141, Nr. 91.
171. "Gule i afryty", (O wpływie mitologii orientalnej na słownictwo Mickiewicza). PJ, S. 1 (126), 1-15.
172. *Aşār-e Ibn Sīnā dar Lahestān*. RO, C. 20, 15-20.
173. *Aşār-e Ibn Sīnā dar Lahestān*. *Lahestān-e imrūz šumāra-ye maḥ-ṣuṣ*, 31 tirmāh 1333 [22. VI. 1954], Teheran, 41-43.
174. *Szems-ed-Din Hafiz Szirazi. Gazele*. PO, S. 1. (13), 73-76.
175. *Przemówienie inauguracyjne [Polonya şarkiyatçılarınin ilmi konferansı, Nieborów, 10. VI. 1955]*. PO, S. 4 (16), 388-394.
176. *Na Miedzynarodowym Kongresie Orientalistów w Cambridge*. PO, S. 2 (13), 1955, 26-36.
177. *T*: M. LEWICKI, *Marko Polo, Opisanie świata*, Warszawa 1954. PO, S. 2 (14), 229-235.
178. *T*: 1. Sa'di. *Růžová zahrada*, preložila V. KUBIČKOVÁ, Praha 1954; 2. V. KUBIČKOVÁ, *Qāāni, poète persan du XIXe siècle*, Praha 1954. PO, S. 3 (15), 347-350.
179. *T*: "Tysiāc i jedna noci" w wydawnictwach czechosłowackich minionego dziesieciolecia [1-2. F. TAUER, *Kniha tisice a jedné noci*, C. VII, VIII, Praha 1954-1955; 3. F. TAUER, *Pravila Šahrazād*, Praha, 1955]. RO, S. 4 (16), 455-460.

180. *T*: Kniga Marko Polo, Pierewod starofrancuzskiego tieksta I. P. MINAJEWA, M. 1955. PO, S. 4 (16), 460-462.

1956

181. Starejšaja tjurkskaja versija poémy Chosrev-u Širin Kutba. Charakteria Orientalia [JAN RYPKA Armağan], Praha, 387-396.
Not.: O PRITSAK. UAjb, C. 29, 1957, 267. Nr. 230.
182. Na uroczystościach mickiewiczowskich w Turcji. PO, S. 2 (18), 131-139.
183. Samed Wurgun - piewca Azerbajdżanu. Przyjaźń, Warszawa, 17. VI. 1956.
184. Wspomnienie o Marianie Lewickim. PO, S. 3 (19), 291-298.
Not.: O. PRITSAK. UAjb, C. 29, 1957, 127. Nr. 5.
185. Otwarcie XIV Zjazdu Orientalistów Polskich. PO, S. 4 (20), 472-475.
186. *T*: O najnowszych słownikach współczesnego języka tureckiego, [1. Türkçe Sözlük, İkinci baskı, 1955; 2. F. DEVELLIOĞLU, Türk Argosu, 3. baskı. 1955]. PO, S. 4 (20), 509-521.
187. *T*: Klasycy literatury tadżyckiej i irańskiej [Klassiki tażikskoj literatury, C. 1-8, Stalinabad 1954-1955]. PO, S. 2 (18), 227-233.
188. *T*: T. LEWICKI, Źródła arabskie do dziejów Słowian szczyzny. PO, S. 2 (18), 382-388.

1957

189. Gazele wybrane Hafiza, Z oryginału perskiego przełożył, przypisami opatrzył oraz rozprawa o twórczości Hafiza poprzedził A. ZAJACZKOWSKI, PWN. Warszawa 1957, 265 s.
T: 1. A. MIEDZYRZECKI, Nowe Książki, 1957, S. 9; 2. E. BÉRTELS, Sovetskoe Vostokovedenie, 1957, 6; 3. B. SPULER, Der Islam, C. 34, 244-245; 4. B. NIKITINE, Journal Asiatique, C. 247, 1959, 270-276; 5. S. WAHIDUDDIN, Islamic Culture, C. 32: 2; April 1958, 165; 6. V. KUBIČKOVA, Novy Orient, Praha. 1957: 8.
190. Opisy żałoby, (*jas*) w tureckiej wersji poematu Husrev u Širīn ze Złotej Ordy. RO, C. 21, 517-526.
Not.: O. PRITSAK. UAjb, C. 30, 1958, 155, Nr. 67.
191. Tadeusz Kowalski i jego prace orientalistyczne. Szkice z dziejów polskiej orientalistyki, Warszawa, 31-41.

192. Stanisław Schayer jako organizator orientalistyki warszawskiej. Szkice z dziejów polskiej orientalistyki, 43-50.
193. Stanisław Schayer, organisateur du centre orientaliste varsovien. RO, C. 21, 29-35.
194. Z dziejów orientalizmu polskiego doby mickiewiczowskiej. Szkice z dziejów polskiej orientalistyki, 95-156.
195. Jeszcze jedna strata turkologii europejskiej (Kaare Grönbech). PO, S. 2 (22), 229-231.
196. Przyczynek do dyplomatyki muzułmanskiej. PO, S. 3 (23), 325-327.
197. O nekotorych rabotach v pol'skom vostokovedenii v oblasti tjurkologii, arabistiki i iranistiki (1946-1956). Sov. Vost., S. 2, 159-166.
Not. : O. PRITSAK. UAJb, C. 30, 1958, 144, Nr. 8.
198. V Turecki Kongres Historyczny (V. Türk Tarih Kongresi, Ankara, 12-17. IV. 1956). PO, S. 1 (21), 27-35.
199. O przysłowiach tureckich i azerbajdzanskich. PO, S. 4 (24), 371-396.
Not. : O. PRITSAK. UAJb, C. 30, 1958, Nr. 72.
200. T : Dzieje piśmiennictwa Iranu [J. RYPKA, Dějiny Perské a tádzické Literatury, Praha 1956]. PO, 1 (21), 89-95.
201. T : Relacja Ibn Fadlana w nowym wydaniu [A. P. KOVALIVSKYJ, 1. Kniga Achmeda ibn-Fadlana o ego putešestvii na Volgu v 921-922 gg., Char'kov. 1956; 2. Čuvaši i Bulgary po dannym Achmeda ibn-Fadlana, Čeboksary 1954]. PO, S. 2 (22), 203-20 .

1958

202. Najstarsza wersja turecka *Husräv u ŠirIn* Quṭba. Cześć I. Tekst. La plus ancienne version turque de *Husräv u ŠirIn* de Quṭb. Première partie. Texte. POZO, C. 6, Warszawa, 304 s.
T : 1. V. L. MÉNAGE. BSOAS, C. 23, 1960, 593-594; 2. J. PYPKA ve Z. VESELA-PRENOŠILOVÁ. OLZ, 1960, S. 3/4, 175-178.
203. Najstarsza wersja turecka *Husräv u ŠirIn* Quṭba. Cześć II. Facsimile. La plus ancienne version turque du *Husräv u ŠirIn* de Quṭb. Deuxième partie. Facsimilé. POZO, C. 8, Warszawa, IX, 238 s.
T : 1. V. L. MÉNAGE. BSOAS, C. 23, 1960, 593-594; 2. J. PYPKA ve Z. VESELA-PRENOŠILOVÁ. OLZ, 1960, S. 3/4, 175-178.

204. Vocabulaire arabe-kiptchak de l'époque de l'État Mamelouk. Bulğat al muštāq fi luğat at-Turk wa-l-Qifžāq. I-ère partie. Le nom. POZO, C. 7, Warszawa 1958, XXIII, 63, 14, 28 Levha [Nr. 59'un yeni baskısı].
T : 1. R. HARTMANN. OLZ, C. 54, 1959 400-403; 2. T. BANGUOĞLU. BSOAS C. 22, 1959, 581-582; 3. A. v. GABAIN. Der Islam, C. 38, 1962, 203-204; 4. J. BENZING. Oriens, C. 16, 1963, 375. Not. : Bibliotheca Orientalis, C. 21, 1964, 264.
205. Ze studiów nad twórczością Nizamiego a folklorem tureckim. I Przysłowia tureckie Ĥusrev-u Širīn (w perskim oryginalne Nizamiego i wersji złotoordowej Qutba). Spr. PAN, S. 1, 84-92.
Not. : O. PRITSAK. UAJb, C. 30, 1958, 155. Nr. 68.
206. Sur quelques proverbes turcs du "Ĥusrev-u Širīn" de Nizami (dans l'original persan et la version turque de Qutb). Jean Deny Armağanı. Mélanges Jean Deny, Ankara 1958, 349-355.
207. Leksyka języków tureckich. (W związku z pracami nad Tureckim Słownikiem Etymologicznym). Spr. PAN, S. 1, 60-64.
208. Refleksje pokongresowe, (Baku 1956, Taszkent 1957, Ankara 1957, Monachium 1957). PO, S. 1. (25), 17-44.
209. [Tebliğ] Sekizinci Türk Dil Kurultayı 1957, Ankara 1958, 110-111.
210. Karykatura w prasie tureckiej. PO, S. 1 (25), 95-100.
211. E. BERTELS, Zagadnienie metodyki prac nad edycjami krytycznymi pomników literatury klasycznej narodów Bliskiego i Środkowego Wschodu [Lehçeye tercüme ve giriş : Zamiast wstępu od tłumacza]. PO, S. 2 (26), 189-193.
212. O projekcie zasadniczym UNESCO, "Wschód-Zachód" (Z okazji "Tygodnia Zbliżenia Kulturálnegoz Krajami Wschodu"). Biuletyn Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO, S. 8 (16), Warszawa, 5-8.
213. Polša i proekt "Vostok-zapad". Informacionnyj Bjulleten JUNESKO, Paris, No. 21, 1. III. 1958.
214. O naleźne miejsce dla kultur Orientu (Z okazji Tygodnia zbliżenia kulturalnego z krajami Wschodu). Nowa Kultura, S. 43 (448), 26. X. 1958.
215. Nad zasadniczym projektem UNESCO "Wschód-Zachód". Nauka Polska, C. 6, S. 4, Warszawa 104-124.

216. Radziecka nauka o Wschodzie w świetle I Wszeczwiązkowej Konferencji Orientalistów w Taszkencie. Spr. PAN, S. 4, 74-80.
217. Wybór aforyzmów: Hafiz. W oazie i na stepie, Warszawa, 145-146.
218. Sa'di. Encyklopedia Współczesna, Warszawa PWN, S. 10 (22), 464-465 (40-41).
219. Voprosy dialektologii tjurkskich jazykov. Trudy In-ta Literatury i Jazyka im. Nizami, C. 12, Azerbaycan İlimler Akademisi, Baku, 132-134.
220. "Projet Majeur Orient-Occident". Sprawy Międzynarodowe, 12. XII. 1958, 83-87.
221. T: "Księga Wiedzy" Awicenny. PO, S. 3 (27), 313-320.
222. T: Studia nad fonetyką turecką [1. A. C. EMRE, Türk Lehçeleri Mukayeseli Grameri, İstanbul 1949; 2. M. RASANEN, Lautgeschichte d. türk. Sprachen, Helsinki 1949; 3. M. RJASJANEN Materialy etc., perevod A. A. JULDAŠEVA, M. 1955; 4. E. V. SEVORTJAN, Fonetika tur. lit. jazyka, M. 1955; 5. Issled. po sravn. gramm. tjurkskich jazykov. I. Fonetika, M. 1955]. RO, C. 22: 2, 101-111.

1959

223. Mamelucko-kipczacki przekład arabskiego traktatu *Muḳaddīma Abū-l-Laiḳ as-Samarḳandī*. RO, C. 23: 1, 73-99.
224. Die früheste türkische Version des Werkes Ḥusrev u-Širīn von Quṭb. Akten des Vierundzwanzigsten Internationalen Orientalisten-Kongresses München, 28. August bis 4. September 1957, yay. HERBERT FRANKE. Wiesbaden, 412-417.
225. Materialy pervoj Vsesojuznoj Naučnoj Konferencii Vostokovedov v g. Taškente, 4-11 ijunja 1957 g. Akad. Nauk SSSR. Akad. Nauk Uzb. SSR, Taškent, 207-208.
226. Pamiatki tureckie w Polsce i Turcji (z okazji trzech wystaw: w Warszawie, Ankarze i Istanbule). PO, S. 3 (31), 321-326.
227. a) [Gazete mak.]: Komunist [Gürcüce], Tbilisi, 21. X. 1959; b) [Gazete mak.]: Zarja Vostka [Rusça] Tbilisi, 21. X. 1959, S. 240 (10660).
228. Ibn Battuta i jego "Podróż". Przegląd Humanistyczny, S. 3, 17-28.
229. [J. RYPKA'ya şeref doktorası konuşması]. Księga Jubileuszowa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

230. Pomnik Firdausiego w Rzymie. PO, S. 1 (29), 96.
231. *T*: Dziesięć nowych edycji zabytków piśmiennictwa tureckiego (Monumenta Turcica [1. SERÂÏI, Gülistan tercümesi, Ankara 1954; 2. Nehcü'l-ferâdis I. Ankara 1956; 3. GÜLŞEHRI, Mantıku't-tayr. Tıpkıbasım, Ankara 1957; 4. S. ÇELEBİ, Vesfletü'n-necât Mevlid, Ankara 1954; F. BABINGER, Sultanische Urkunden, I: Das Qânûn-nâme-i sultânî, München 1956; 6. Kanuni i Kanun-name za Bosanski etc., Sarajewo 1957; 7. A. S. LEVEND, Gazavat-nameler, Ankara 1956; 8. A. NAVOI, Sab'ai sajour, Taškent 1956; 9. M. ERGIN, Dede Korkut Kitabı I, Ankara 1958; 10. A. N. KONONOV, Rodoslovnaja Turkmen, M-L. 1958]. RO, C. 23: 2, 125-133.

1960

232. Kutb'un Hüsrev ü Şirin adlı eseri hakkında. VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler 1957, T. D. K. Ankara, 159-164.
233. [A. Z.'nin Lehçe'ye Hâfız'dan bir gazel tercümesini iktibas] Zwi-erciadło, Warszawa, Şubat 1960.
234. B. N. Zachoder-garść wspomnien. PO, S. 2 (34), 165-174.
235. Khazarian Culture and its Inheritors. Acta Orient. Hung. (Julio Németh septuagenario), C. 12: 1-3, Budapest, 299-307 [Rusça bir özet ile].
236. Eastern Studies today. What is your *opinion* about the main tasks and *mission* of Eastern Studies, New Orient, Bimonthly Journal of the Modern and Ancient Cultures of Asia and Africa, Praha, C. 1: 4, s. 1.
237. Nad čem rabotajut učenye. Vopr. Jaz., 1960. S. 6, 134-135.
238. XXV. Miedzynarodowy Kongres Orientalistów w Moskwie. Spr. PAN, S. 4, 90-92.
239. XXV. Miedzynarodowy Kongres Orientalistów w Moskwie. Biuletyn Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO (Eylül 1960), S. 7 (33), 28-30.
240. Miedzynarodowy Kongres Orientalistów w Moskwie. Nauka Polska, Yıl 8, S. 4 (32), 223-231.
241. Konferencja ałtaistyczna w Burg Libenstein. Spr. PAN, Yıl 3, S. 2-3, 149-151.

1961

242. Karaims in Poland. History. Language. Folklore. Science. PWN, Warszawa - Mouton & Co., La Hage - Paris, 115 s.

- T* : C. BEDİİ İBRAHİMOĞLU, *Tarih Dergisi*, 1963, C. 13, S. 17-18, 287-292.
243. Najstarsza wersja turecka *Husräv u Širîn* Quṭba. Cześć III. Słownik. La plus ancienne version turque de *Husräv u Širîn* de Quṭb. Troisième partie. Vocabulaire. POZO, C. 9, Warszawa, XVI, 207 s.
- T* : J. RYPKA, *OLZ*, 1964, S. 1/2, 65-68.
244. Studia nad stylistyką i poetyką tureckiej wersji *Husräv u Širîn* Quṭba. I. Powtarzanie zwrotów stylistycznych. *RO*, C. 25: 1, 31-82.
245. Arabsko-kipčackij slovar epochi Gosudarstva Mamljukov (bulgat al-muštāk fi luḡat at-türk va-l-kiḡdžāk). Avtoreferat. Soobščeniya pol'skich orientalistov. Zarubežnoe Vostokovedenie II. Institut narodov Azii. AN SSSR, Moskva, 36-44 [krę. Nr. 59, 204; 160].
246. K voprosu o strukture kornja v tjurkskich jazykach. Glagol'nye osnovy monosillabičeskie (odnosložnye) tipa S + G (soglasnyj + glasnyj). *Vopr. Jaz.*, S. 2, 28-35.
247. a) Les travaux des savants polonais sur l'Asie. *Revue Hebdomadaire*, Agence Polonaise de Presse, PAP, Varsovie, S. 15 (109), 13 Avril 1961, 21-25.
- b) *Oriental Studies in Poland. Weekly Review*, Polish Press Agency, PAP, Warsaw, S. 16 (110), April 18, 14-17.
- c) Cientificos Polacos y el Asia. *Revista Semanal*, Agencia Polaca de Prensa, PAP, Varsovia, S. 16, 19 de Abril de 1961, 13-18.
- d) Azija v issledovanijach pol'skich učenyh, *Eženedel'noe Obozrenie*. Pol'skoe Agenstvo Pečati, PAP, Warszawa, S. 16 (110), 22. IV. 1961, 20-24.
248. L'orientalisme et les études de philologie turque en Pologne. *T.T.K. Belleten*, C. 25, S. 99, Ankara, 447-453.
249. Zakład Orientalistyki. *Spr. PAN*, S. 1, 104-110.
250. *T*: 1. Firdausi. Opowieść o miłości Zala i Rudabe [Šahnāme'den Lehçe'ye tercüme: F. MACHALSKI], Wrocław-Kraków 1961; 2 Firdausi, Zál a Rúdábe. Z perštiny přeložila VĚRA KUBIČKOVÁ, Praha 1958. *PO*, S. 3 (39), 312-319.
251. *T*: Pomniki średniowiecznego piśmiennictwa karaimskiego [1. Kitāb al-Anwār wal-Marāqib... by Al-Qirqisānī. Ed. by L. NEMOY, New York 1939-1943. Vol. 1-5; 2 L. NEMOY, *Karaite Anthology*. New Haven 1955]. *RO*, C. 24: 2, 158-169.

1962

252. Le traité arabe Muḳaddima d'Abou-l'Laïḳ as-Samarḳandī en version mamelouk-kiptchak (Ms. Istanbul, Aya Sofya, Nr. 1451). POZO, C. 12, Warszawa 1962, 108 s.
253. "Maslo očej" - tjurkskoe *köz jağy*. (Iz istorii persidskotureckich literaturnych vzaimootnošenij). Bližnij i Srednij Vostok. Sbornik statej. (Pamjati B. N. ZACHODERA). AN SSSR, In-t narodov Azii, Moskva, 56-62.
254. Sur quelques termes cosmographiques et ethniques dans le monument littéraire de la Horde d'Or. Acta Orient. Hung., C. 15: 1-3 [L. Ligeti Armağan]. Budapest, 361-368.
255. Éléments ethniques d'origine turque dans l'État Polonais (à l'occasion du Millenium). Belleten, Ankara, C. 26, S. 103, 537-565.
256. Ibn Battuta i jego dzieło. Ibn Battuta. Osobliwości miast i dziwy podróży 1325-1345, Redakcja naukowa, wybór i przedmowa prof. dra. A. ZAJACZKOWSKIEGO. Książka i Wiedza, Warszawa, VII-XXIV.
257. Prace i perspektywy rozwojowe Zakładu Orientalistyki. Nauka Polska S. 4 (40), 47-56.
258. Deli-Orman [J. REYCHMAN ile beraber] The Encyclopedia of Islam, New Edition, C. II, Leiden-London, 202-203.
259. Diplomatic: IV. Ottoman Empire [J. REYCHMAN ile] The Encyclopedia of Islam, New Edition, C. II, 313-316.
260. Research Centre for Oriental Studies. The Review of the Polish Academy of Sciences, C. 7, S. 3 (27), 47-52.
261. Institut Vostokovedenija. Žurnal Pol'skoj Akademii Nauk, C. 7, S. 3 (27), 29-33.
262. Komitet Orientalistyczny. Spr. PAN, 184-191.
263. Azerbajdzanska literatura. Wielka Encyklopedia Powszechna, C. I, A-Ble, Panstw. Wyd. Nauk., Warszawa, 505. [ve bir çok küçük madde].
264. T: Bibliofilskie wydanie "Madrości Wschodu" [R. BÖHM, Die Weisheit der Völker, C. I-II, Wiesbaden 1960, 1961]. PO, S. 3 (43), 289-293.

1963

265. Poemat iranski *Husrev u Širīn* w wersji osmansko-tureckiej Šeyḫī.

- (Ms. Bibliothèque Nationale. A. F. 322) POZO, C. 13, Warszawa 626 s.
- T : J. STEWART-ROBINSON, *Journal of the American Oriental Society*, 1964.
266. Materiały do epigrafiki osmansko-tureckiej z Bułgarii (Inskrypcje nad studnia *čāšmä*). RO, C. 26: 2, 7-47.
267. Kilka wybranych etymologii zapożyczeń tureckich w językach słowiańskich (osadnictwo, budownictwo). *Prace Filologiczne* C. 18: 2, (Księga Jubileuszowa prof. WITOLDA DOROSZEWSKIEGO) Warszawa, 161-169.
268. Studia nad stylistyką i poetyką tureckiej wersji *Ĥusrāv u Šīrīn* Quṭba. II. Paralelizm w obrazowaniu a układ dwudzielny wiersza. RO, 27: 1, 7-44.
269. Sur quelques termes turcs des modes d'orientation d'après un monument littéraire de la Horde d'Or (Résumé). *Aspects of Altaic Civilization. Proceedings of the Fifth Meeting of the Permanent International Altaic Conference Held at Indiana University, June 4-9, 1962, Uralic and Altaic Series, C. 23, Bloomington, 261-263.*
270. Rabota Instituta Orientalistiki Pol'skoj Akademii Nauk. *Narody Azii i Afriki*, S. 4, Moskva, 237-239.
271. Poezje stroficzne *muvaššah* mameluckiego sułtana Qansaw Gavri. RO, C. 27: 2, 63-89.
272. Historia Isfandiara podług tureckiej wersji Šāh-nāme z Egiptu Mameluckiego. RO, C. 28: 1, 49-90.
273. Un glossaire arabe-kiptchak retrouvé. (Note préliminaire). *UAb*, C. 35: D, 369-383.
274. T : TOURKHAN GANDJEI. *Il Canzoniere di Šāh Ismā'il Hatā'i*, Napoli 1959, RO, C. 27: 1, 150-157.
275. A propos d'un épisode du Khosrau u Shirin de Nizami. *Mélanges d'orientalisme offerte à Henri Massé, Téhéran, Université*, 405-416.
276. Arabskij pamjatnik rannej osmanskoj épigrafiki v Bolgarii. *Epigrafika Vostoka, Moskva - Leningrad*, C. 16, 79-81.
277. Nieznany słownik arabsko-kipeczański z Państwa Mameluckiego (Egipt i Syria). *Spr. PAN*, C. 6: 3-4, 24-33.
278. Wspomnienie o Atatürkü. *PO*, S. 2 (50), 95-98.

279. Hazar kültürü ve vârisleri. Çeviren: ÇAĞATAY BEDİİ. Belleten. T.T.K. C. 27, S. 107, Ankara, 477-485 [Nr. 235' nin Türkçe tercümesi].

1964

280. Die Karaimische Literatur. Philologiae Turcicae Fundamenta, C. II, Wiesbaden, 793-901.
281. Novonajdennyj arabsko-kipčakskij slovar' iz Gosudarstva Mamljukov. Narody Azii i Afriki, Moskva, S. 4, 111-116 [İngilizce bir özet ile].
282. Studia nad zabytkami kipczackimi. "Sesja jubileuszowa XXX-lecia Instytutu Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Komunikaty Naukowe". Wyd. UW, Warszawa, 70-75.
283. 1964 yıl ve bizim arzularımız. Baki [akşam gazetesi], S. 32 (1928), Bakı 7. II. 1964.
284. Srednevekovyje pamjatniki kipčakskogo jazyka. Izvestija Akademii Nauk Azerbajdžanskoj SSR, S. 2, Baku, 123-129.
285. Das Pferd nach dem arabischen-kiptschakischen Glossar *ad-Durra^t al-mudī²a fi-l-luġat at-turkīya*. PIAC Proceedings 1964.

1965

286. Farhād wa Shīrīn [in Turkish literatures]. Encyclopaedia of Islam, C. II, 794-795.
287. Turecka wersja Šāh-nāme z Egiptu Mameluckiego (La version en turc du Šāh-nāme de l'Égypte Mamelouk). POZO, C. 15, Warszawa, 486. s.
288. Treny [سرنه] filozofów na śmierć Iskendera (podług mamelucko-tureckiej wersji Šāh-nāme). RO, C. 28: 2, Warszawa, 13-57.
289. T: W. W. CYBUL'SKIJ, Sovremennye kalendari stran Bližnego i Srednego Vostoka, Moskva 1964. PO, S. 2 (54), Warszawa, 175-178.
290. T: Persidskij istočnik po istorii Ak-kojunlu (po povodu tureckogo izdanija). Narody Azii i Afriki, S. 4. Moskva, 198-201.
291. «Les Costumes Turcs» du XVIIe siècle d'après un album de la collection polonaise (conservé à la Bibliothèque Nationale de Varsovie). "Atti del Secondo Congresso Internazionale di Arte Turca" Napoli, 287-293.

292. Chapitres choisis du Vocabulaire arabe-kiptchak «*ad-Durra^t ad-mudī³a fi-l-luġat at-turkīya*» (I). RO, C. 29: 1, 39-98.
293. Nad rekopisami "Propedeutyki literatury (*Muqaddimat al-adab*)" Zamachszari'ego [XII w.] w zbiorach iranskich i tureckich. Spr. PAN, S. 3, Warszawa, 8-13.
294. Chapitres choisis du vocabulaire arabe-kiptchak «*ad-Durra^t al-mudī³a fi-l-luġat at-turkīya*» (II). RO, C. 29: 2, 67-116.
295. Kazachska literatura. Wielka Encyklopedia Powszechna, PWN, C. V, Warszawa, s. 548.
296. Kirgiska literatura. Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, C. V, Warszawa, s. 614.
297. K izučeniju Zolotoordynskoj leksiki [kirgizskije paralleli]. "Voprosy tjurkologii (K 75-letiju K. Judachina)" Akademija Nauk Uzbekskoj SSR. Institut Jazyka i Literatury im. Puškina, Taškent, 17-27.

1966

298. T: Z pokłosia jubileuszu 550-lecia Dżamiego. PO, S. 1 (57), 69-72.
299. Orientalistyka polska a Bliski Wschód. "Szkice ze dziejów polskiej orientalistyki", C. II, Warszawa, 7-54.
300. La chronique des Steppes Kiptchak *Tevārīḡ-i Dešt-i Qipčaq* du XVIIe siècle (Ms. İstanbul, Topkapı Sarayı, B. 289). Édition critique avec la traduction française du XVIIIe siècle (Ms. Paris, Bibliothèque Nationale, Turcs. S. 874). POZO, C. 16, Warszawa, 180 s.
301. Perska literatura. Wielka Encyklopedia Powszechna, PWN, C. 8, Warszawa, 579-582.
302. Un album des Costumes Turcs du XVIIe siècle (Ms. Bibliothèque Nationale, Varsovie, BOZ 165). RO, C. 30: 1, 77-108.
303. Starejsze arabskie hadisy o tjurkach [VIII-XI ww.]. "Tjurkologičeskij sbornik k šestidesjatiletiju Andreja N. Kononova" Institut Narodov Azii Akademii Nauk SSSR, Moskva, 194-201.

1967

304. Glava o životnych v arabskom trude Zamachšari (s persidskimi i tjurkskimi glossami) po stambul'skomu spisku 655 g. ch. [=1257]. RO, C. 30: 2, 27-82.

305. Dyplomatyka osmansko turecka (*T* : A. L. HORNÍKER, Ottoman-Turkish Diplomacy; B. NEDKOV, Osmanoturska diplomatika i paleografia). PO, S. 2 (62), 169-175.
306. La plus ancienne traduction turque (en vers) du *Šāh-nāme* de l'État Mamelouk d'Égypte (XV-XVIe siècles). TDAY - Belleten 1966, Ankara, 51-63.
- 306a. Mısır Memluk Devleti'nin *Şahnāme*'sinin türkçe en eski şiir çevirisi (XV-XVI. yüzyıl). Çeviren: NECDET BİNGÖL, aynı dergi, 65-76.
307. K izučeniju srednevekovych pamjatnikov tjurkskoj pišmennosti [XI-XVI ww.]. "Voprosy Jazykoznanija", S. 6, Moskva, 80-89.
308. Traktaty o sztuce wojennej (*furūsija*) w pišmiennictwie arabskim i tureckim, Spr. PAN, S. 2, Warszawa, 8-25.
309. X Sesja Stałej Miedzynarodowej Konferencji Altaistycznej PIAC [Manchester 26-30. VI. 1967 r.]. Nauka Polska, S. 6, Warszawa, 94-99.
310. Poezje stroficzne 'Āšiq-Paša (Materiały do studiów nad wersyfikacją turecką). Les poésies strophiques d'Āšiq-Paša (Matériaux pour servir à l'étude de la versification turque). POZO, C. 18, Warszawa, 87 s.

1968

311. Ješće o četyrech soslovijach v «Šāh-nāme» (po starejšej tureckoj versii iz mameljukskogo Egipta). Narody Azii i Afriki, S. 1, Moskva, 124-130.
312. Mickiewicz et l'Orient. Conferenza tenuta nella seduta ordinaria del 9 dicembre 1967. "Problemi attuali di Scienza e di Cultura", Accademia Nazionale dei Lincei, Roma, 1-13.
313. Materiał kolokwialny arabsko-kipczacki w Słowniku «ad-Durra' al-muđī'a fī-l-luġat at-turkiya». RO, C. 31: 1, 71-115.
314. Traktat Arystotelesa o sztuce wojennej *Ādāb-i harb* w wersji osmansko-tureckiej. I. (Ms. İstanbul, Topkapı Sarayı, B. 369). RO, C. 31: 2, 23-105.
315. Şeh-name'nin ilk türkçe manzumesinde atasözleri ve deyimler [özet]. XI. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler, Ankara, 1-7.
316. Das Verhältnis der nomadischen Bevölkerung zu den sesshaften Bodenbauern in der kiptschakischen Steppe (Dešt-i Kipčak) bis zum 15. Jahrhundert. "Das Verhältnis von Bodenbauern und

Viehzüchtern in historischer Sicht". Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin, Institut für Orientforschung Veröffentlichung, S. 69, Berlin, 229-233.

317. Sto sentencyj i apoftegmatów arabskich kalifa 'Alī'ego w parafrazie mamelucko-tureckiej (Ms. İstanbul, Topkapı Sarayı, B. 122). POZO, C. 19, Warszawa, 80 s.
318. [J. REYCHMAN ile beraber] Handbook of Ottoman-Turkish Diplomacy, revised and expanded translation by A. S. EHRENKREUTZ. Mouton 1968, The Hague - Paris, Publications in Near and Middle East Studies — Columbia University — Series A, VII. [krę. Nr. 168].

1969

319. Le traité iranien de l'art militaire *Ādāb al-harb wa-š-šağā'a* du XIIIe siècle. Introduction et édition en fac-similé (Ms. British Museum, Londres). Traktat iranski o sztuce wojennej *Ādāb al-harb wa-š-šağā'a* z XIII wieku, POZO, C. 21, Warszawa; 414 s.
320. Jan Rypka (1886-1968). PO, S. 2 (70), 200-201.
321. Kotwicz Władysław. Polski Słownik Biograficzny, C. XIV/4, S. 63, Kraków, 507-508.
322. Kowalski Tadeusz. Polski Słownik Biograficzny, C. XIV/4, S. 63, Kraków, 569-570.
323. Letopis Kipčackoj Stepi (*Tevārīh-i Dešt-i Kipčāk*) kak istočnik po istorii Kryma. "Vostočnyje istočniki po istorii narodov jugo-vostočnoj Evropy", C. II, Akademija Nauk SSSR, Institut Vostokovedenija, Moskva, 10-28.
324. T: A. MROZEK, Koran a kultura arabska. PO, S. 4 (72), 393-396.
325. Chapitres choisis du Vocabulaire arabe-kiptchak «*ad-Durra' al-muđī'a fi-l-luğat at-turkīya*» (III). RO, C. 32: 2, 19-61.
326. T: Dywan poezji tureckich Mihri-chatun ("Miłosnej" Pani). PO, S. 1 (69), 71-77.
327. Traktat Arystotelesa o sztuce wojennej *Ādāb-i ħarb* w wersji osmansko-tureckiej. II. RO, C. 33: 1, 7-76.
328. 50-lecie Azerbejdżanskiego Uniwersytetu w Baku. Przyjaźń, S. 51 (1090). Warszawa 21.XII.1969.

1970

329. La composition et la formation historique de l'épopée iranienne (Le Šāh-nāme de Firdausi). "Atti del Convegno Internazionale sul tema: La Poesia epica e la sua formazione (Roma, 28 marzo—3 aprile 1969)." Problemi Attuali di Scienza e di Cultura, Accademia Nazionale dei Lincei, Roma, 679-690.
330. Henri Massé (1886-1969). PO, S. 2 (74). 169-172.
331. Kryczyński Olgierd. Polski Słownik Biograficzny, C. 15, S. 66.
332. Le traité de l'art chevaleresque (*furūsīya*) en version mamelouk-kiptchak. RO, C. 33, S. 2, 21-66.
333. Nie odwrócajmy oczu od światła. "Kultura", S. 17 (359), Warszawa 26. IV. 1970.
-
334. Polonya'da Türk menşeli etnik unsurlar. Çeviren: ZEYNEP KERMAN, TDED, C. 19, İstanbul, 1971, 35-42 [Nr. 255'nin Türkçe tercümesi].

II. Hakkındaki Yazılar

1. T.D.K.: Ananiasz Zajaczkowski. "Türk Dili", C. VIII, S. 95, Ankara 1959, 626-627.
2. Bogdan SKŁADANEK: Ananiasz Zajaczkowski (k šestidesiatiletiju so dnia roždenija). "Narody Azii i Afriki", S. 6, Moskva 1963, 272-273.
3. Stanisław KALUŻYŃSKI: Ananiasz Zajaczkowski. "Nauka Polska", S. 3, Warszäwa 1964, 66-73.
- 3a. Stanisław KALUŻYŃSKI: Ananiasz Zajaczkowski. "Revue", C. IX, S. 2 (34), Warszawa avril-juin 1964.
- 3b. Stanisław KALUŻYŃSKI: Ananiasz Zajaczkowski. "Żurnal Polskoj Akademii Nauk", S. 2 (34), Warszawa aprel-ijun' 1964, 93-95.
4. Marek SADZEWICZ: Polska orientalistyka w czołöwce światowej. "Stolica", S. 9 (847), Warszawa 1. III. 1964.
5. Omeljan PRITSAK: Ananiasz Zajaczkowski Sexagenarius. UAJb, C. 36, S. 3-4, Wiesbaden 1965, 229-233.
6. Edward TRYJARSKI: Badacz Orientu. Ananiasz Zajaczkowski (1903-1970). "Polityka", S. 19 (688), Warszawa 9. V. 1970.

- 6a. Edward TRYJARSKI : Explorer of the Orient. Ananiasz Zajączkowski (1903-1970). "Polish Weekly", S. 23 (428), Warszawa, 5. VI. 1970.
- 6b. Edward TRYJARSKI : Un Spécialiste de l'Orient. Ananiasz Zajączkowski (1903-1970) "Hebdomadaire Polonais", S. 23 (428), Warszawa, 6. VI. 1970.
7. Edward TRYJARSKI: Bolesna strata turkologii polskiej (Wspomnienie o prof. Ananiaszu Zajączkowskim), PO, S. 3 (75), Warszawa 1970, 281-284.
8. Ananiasz Zajączkowski (1903-1970). "Türk Dili", C. XXII, S. 224, Ankara 1970.
9. Nikolaj A. BASKAKOV : Pamiati A. Zajončkovskogo. "Narody Azii i Afriki", S. 5, Moskva 1970, 253-255.
10. Nikolaj A. BASKAKOV : Ananij Aleksandrovič Zajončkovskij. "Sovetskaja tjurkologija", S. 2, Baku 1970, 162-163.
11. Edward TRYJARSKI : In memoriam Ananiasz Zajączkowski. Permanent International Altaistic Conference "Newsletter", 1971 (basılmakta).
12. Edward TRYJARSKI : Ananiasz Zajączkowski, Madrid 1971 (basılmakta).
13. Sir Gerard CLAUSON : Ananiasz Zajączkowski. BSOAS, 1971 (basılmakta).
14. Ali Fehmi KARAMANLIOĞLU : Ananiasz Zajączkowski (12.XI.1903-6.VI.1970). TDED, C. 19, İstanbul 1971, 1-5.
15. A. F. KARAMANLIOĞLU : (Kayıplar) Ananiasz Zajączkowski. TM, C. XVI, İstanbul 1971, 184 - 186.
16. Ali F. KARAMANLIOĞLU : [Ölümünün yıldönümü münasebeti ile] Prof. Dr. Ananiasz Zajączkowski. "Türk Kültürü", C. IX, S. 102, Ankara 1971, 565-567 (61-63).

Ansiklopedi ve genel müracaat kitaplarında :

The International Who's Who, London.

The Middle East and North Africa, London.

Sovetskaja Istoričeskaja Enciklopedija, C. V, Moskva 1964.

Wielka Encyklopedia Powszechna. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, C. 12, Warszawa 1970.

K I S A L T M A L A R

- Acta Orient. Hung. = Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest.
- BSOAS = Bulletin of the School of Oriental and African Studies. London.
- Bull. = Bulletin Intern. de l'Acad. Polonaise des Sciences et des Lettres. Kraków.
- C. = Cilt
- CO = Collectanea Orientalia. Wilna, Lemberg.
- DTCFD = Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Dergisi. Ankara.
- JP = Język Polski. Kraków.
- KA = Karaj Awazy. Luzk.
- KLN = Kurjer Literacko - Naukowy. Dodatek do Ilustrowanego Kurjera Codziennego. Kraków
- MK = Myśl Karaimska. Wilna; yeni seri: Wrocław (Breslau).
- NK = Nowa Książka. Warszawa.
- Not. = Notlar
- OLZ = Orientalistische Literaturzeitung. Berlin.
- PBO = Polski Biuletyn Orientalistyczny. Warszawa.
- PBOS = The Polish Bulletin of Oriental Studies. Warszawa.
- PJ = Poradnik Językowy. Warszawa.
- PKO = Prace Komisji Orientalistycznej Polskiej Akademii Umiejętności. Kraków.
- PO = Przegląd Orientalistyczny. Warszawa.
- POZO = Prace Orientalistyczne. Zakład Orientalistyki Polskiej Akademii Nauk. Warszawa.
- PWN = Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

- RO = Rocznik Orientalistyczny. Warszawa.
- S. = Sayı
- s. = Sayfa (sahife)
- Sov. Vost. = Sovetskoe Vostokovedenie. Moskva.
- Spr. = Sprawozdania z czynności i posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności. Kraków.
- Spr. PAN = Sprawozdania z prac naukowych Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk. Warszawa.
- Spr. Warsz. = Sprawozdania z posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.
- T = Tamtma — tenkit
- TDAY = Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten. Ankara.
- TDED = İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi. İstanbul.
- TM = Türkiyat Mecmuası. İstanbul.
- UAJb = Ural-Altäische Jahrbücher. Wiesbaden.
- Vopr. Jaz. = Voprosy Jazykoznanija. Moskva.
- Wyd. UW = Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa.
- WZKM = Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes. Wien.